

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๖๖๓

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน “๑๓๐ ปี มท. อยู่ที่ไหน เราใส่ใจดูแล” เนื่องในโอกาส
การสถาปนา มท. ครบ ๑๓๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน นายทะเบียนจังหวัดปราจีนบุรี นายทะเบียนจังหวัดอุบลราชธานี นายทะเบียนจังหวัดสงขลา
นายทะเบียนจังหวัดกาญจนบุรี และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คู่มือปฏิบัติงานระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนไทย
ที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน	จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบฟอร์มการค้นหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน	จำนวน ๑ ชุด
๓. คู่มือการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยกำหนดจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นการพิเศษ เนื่องในโอกาสการสถาปนา
กระทรวงมหาดไทยครบ ๑๓๐ ปี ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ เพื่อร่วมน้อมรำลึกถึงคุณูปการอนันต์
ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ องค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย โดยกระทรวงมหาดไทย
มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดจัดกิจกรรมลักษณะพิเศษ หรือ Extra Job เน้นการดำเนินการกิจกรรมที่เป็น
สาธารณประโยชน์ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ประกอบกับกรมการปกครอง
โดยสำนักทะเบียนกลางได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเป็นภารกิจเร่งด่วน
ที่จะต้องเร่งรัดการดำเนินการ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเป็นต้นเหตุของปัญหาต่างๆ อีกมากมาย โดยเฉพาะ
การใช้สิทธิในสวัสดิการต่างๆ ที่คนไทยได้รับตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล อันส่งผลกระทบต่อ
การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและการเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม ในการนี้กรมการปกครองได้กำหนดให้
มีการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน “๑๓๐ ปี กระทรวงมหาดไทย
อยู่ที่ไหน เราใส่ใจดูแล” เนื่องในโอกาสการสถาปนากระทรวง มหาดไทยครบ ๑๓๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕
เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ
และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เป็นภารกิจที่จะต้องดำเนินการเชิงรุก
อย่างจริงจังและเร่งด่วน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย ๑) คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร
๒) คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และ ๓) คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎร
ทั้งนี้ สำนักทะเบียนกลางได้จัดทำระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนขึ้น

/เพื่อใช้...

เพื่อใช้บันทึกข้อมูลรายการบุคคลและการเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ Thai QM TPMAP ข้อมูลการเข้ารับการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯลฯ และข้อมูลขององค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลและบัญชีรายชื่อแยกเป็นรายสำนักทะเบียน สำหรับใช้เป็นเป้าหมายการดำเนินการ การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ภายใต้การขับเคลื่อนการปฏิบัติ โดย “ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน” สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง

๒. ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ กระบวนการค้นหา กำหนดให้มีการค้นหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนในกลุ่มที่ ๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร โดยใช้กลไกของภาครัฐ อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรืออาสาสมัครรูปแบบอื่นใด ฯลฯ ร่วมกันค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ซึ่งมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักทะเบียน โดยบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน (แบบฟอร์ม ๑) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ จากนั้นจัดส่งให้นายทะเบียนเพื่อบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ ตามขั้นตอนที่กำหนดเอาไว้ในคู่มือการปฏิบัติงานระบบโปรแกรมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ กระบวนการค้นหาและบันทึกรายการในระยะแรก **ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕**

อนึ่ง กระบวนการค้นหาคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร สำหรับพื้นที่สำนักทะเบียนอำเภอที่ได้มีการสำรวจข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้านในระบบ Thai QM และ TPMAP เสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำข้อมูลดังกล่าวบันทึกเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ พร้อมทั้งประสานแจ้งข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอทราบด้วย

กรณีที่นายทะเบียนตรวจพบหรือได้รับแจ้งข้อมูลคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ภายหลังจากพ้นระยะเวลาที่กำหนดหรือมีบุคคลที่ประสบปัญหาหายยื่นคำร้องให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมตามขั้นตอนปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒.๑

๒.๒ การประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก ให้นายทะเบียนประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในพื้นที่ทุกรูปแบบ อาทิ วิทยู โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียลมีเดีย ฯลฯ และกลไกภาครัฐ อาทิ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น ฯลฯ อย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยที่มีปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มที่ ๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และกลุ่มที่ ๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎร ติดต่อสักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ ทั้งนี้ ให้นายทะเบียนบันทึกข้อมูลรายการบุคคลดังกล่าวเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และจัดให้มีการรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง หรือขอคืนรายการทะเบียนราษฎร ต่อไป

การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม ให้นายทะเบียนตรวจสอบข้อมูลบัญชีรายชื่อในระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ สำหรับเป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งสำนักทะเบียนกลางได้ประสานและเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวครบถ้วนและครอบคลุมทั้งระบบ

๒.๓ กระบวนการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้บันทึกข้อมูลบุคคลกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๓ กลุ่ม ตามข้อ ๒.๑ เข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ แล้ว ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ จะประมวลผลข้อมูลออกมาในรูปแบบของฐานข้อมูลและบัญชีรายชื่อคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน แยกออกเป็น ๓ กลุ่ม/บัญชี โดยให้นายทะเบียนจัดให้บุคคลตามบัญชีรายชื่อนี้มายื่นคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาคอนไทยบุคคลเป็นลำดับแรก จากนั้นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคอนไทยโดยใช้แนวทางปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

๒.๓.๑ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนดำเนินการรับแจ้งการเกิดเกินกำหนด หรือการเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน แล้วแต่กรณี โดยพิจารณาข้อเท็จจริงจากหลักฐานเอกสารและพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือเป็นสำคัญ

๒.๓.๒ คนไทยที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ให้นายทะเบียนดำเนินการรับแจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลางไปเข้าไว้ในทะเบียนบ้านที่อาศัยอยู่ปัจจุบัน

๒.๓.๓ คนไทยที่ถูกจำหน่ายรายการทางทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนดำเนินการขอคืนรายการทางทะเบียนราษฎร

ให้นายทะเบียนรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวแก่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นทราบเป็นประจำทุกเดือน

การดำเนินการตามข้อ ๒.๓.๑ - ๒.๓.๒ ให้นายทะเบียนดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติและระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีที่กฎหมายกำหนดให้สำนักทะเบียนที่บุคคลกลุ่มเป้าหมายมีภูมิลำเนาอยู่ปัจจุบันสามารถรับคำร้องได้ ให้นายทะเบียนดำเนินการโดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับคำร้องหรือแนะนำให้เดินทางไปยังคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งอื่น จนทำให้เกิดความไม่สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยเด็ดขาด รายละเอียดปรากฏตามคู่มือการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วย ๓

๓. ให้สำนักทะเบียนจังหวัด และสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ติดตามการดำเนินงาน ตามข้อ ๒ ของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบ ผ่านข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานด้วยระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ และขับเคลื่อนให้การแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๓.๑ ให้นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เพื่อทราบเป็นประจำทุกเดือน หากพบว่าการดำเนินการมีปัญหาและอุปสรรคประการใด ให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน และรายงานให้ศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน สำนักทะเบียนกลาง ทราบโดยเร็ว

๔. สำนักทะเบียนกลาง โดยศูนย์ประสานงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ดำเนินการดังนี้

๔.๑ ประสานการปฏิบัติและเชื่อมโยงข้อมูลคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนทั้ง ๓ กลุ่ม จากฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และข้อมูลขององค์กร ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม และเข้าสู่ระบบโปรแกรมปฏิบัติการฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนสำหรับการแก้ไขปัญหาคอนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนครอบคลุมทั้งระบบ

๔.๒ ติดตามและประสานการปฏิบัติกับสำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการกำหนดมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่เกิดความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๔.๓ กำหนดให้มีตัวชี้วัดผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การรับคำร้องเพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสำหรับคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน

๔.๓.๒ ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ตามจำนวนในบัญชีรายชื่อฯ ของสำนักทะเบียน และขยายผลเป็นร้อยละ ๑๐๐ จนครบถ้วน

๔.๔ การดำเนินการในระยะที่ ๑ กำหนดให้การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนนำร่องในพื้นที่จังหวัดที่ได้มีการฝึกอบรมภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมแล้ว จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร และกำหนดให้มีการขยายผลครอบคลุมทุกจังหวัดในระยะที่ ๒ ในห้วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ ต่อไป

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาคนไทยที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนถือเป็นภารกิจที่สำคัญและเร่งด่วน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่นกำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ และศึกษาแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ เนื่องจากเป็นภารกิจและอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้ง ยังถือว่าเป็นกระบวนการพิสูจน์สิทธิและสถานะของบุคคลสัญชาติไทยตามหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน ห้ามมิให้มีการปฏิเสธการรับคำร้องหรือดำเนินการด้วยความล่าช้า ประวิงเวลา อันเกิดจากการไม่เอาใจใส่ หรือเรียกรับผลประโยชน์ไม่ว่าจะรูปแบบใด หากพบว่ามีกรณีการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องดังกล่าว ให้พิจารณาดำเนินการลงโทษทางวินัยโดยเด็ดขาดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิริระ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง